

Liitumistingimuste muudatused 2019

Liitumistingimuste põhidokumenti on koondatud liitumismenetluse protseduurilised tingimused ning liitumistingimuste juurde jäävad lisadena jätkuvalt taotluste vormid ja liitumislepingu tekst.

Liitumistingimuste dokumendist on eraldatud klientide ja Eleringi elektripaigaldistele kohalduvad tehnilised nõuded, mille kehtestamine on Eleringi pädevuses. Nõuded on koondatud teemade kaupa järgmistesse juhenditesse:

- Kliendi elektripaigaldise tehnilised nõuded;
- Kliendi elektripaigaldisega seotud andmevahetuse nõuded;
- Kliendi elektriosa projekti koostamise ja modelleerimise nõuded;
- Kliendi tootmismooduli katsetamise ja katsekava koostamise nõuded;
- Põhivõrguettevõtja elektripaigaldiste tehnilised põhimõtted ja lahendused.

Suurema uuendusena on klientidel nüüdsest võimalus liitumisprotsessis aja võitmiseks tellida teenusena Eleringilt enne liitumistaotluse esitamiseks vajalike toimingute lõpetamist oma elektripaigaldise liitumiseks võrgu eeluuringu läbiviimine ning hankedokumentide koostamine, mille saaks liitumislepingu täitmisel kasutusele võtta juhul, kui liitumislepingus ette nähtud tööde maht ei ole muutunud ning põhivõrguettevõtjale liitumislepingu täitmisel kohalduvad tehniliste lahenduste põhimõtted ei ole muutunud. Selle uuendusega on klientidel võimalik tuua liitumistaotluse esitamisele järgnevad tegevused varasemaks ning võita liitumisprotsessis aeg kuni 6 kuud.

Kirjeldatud teenust hakkab reguleerima dokument „Elering AS elektri põhivõrguga liitumise lisateenuste tingimused“ ning liitumise eeluuring koos hankedokumentide koostamisega maksab 7040 eurot. Lisaks võimaldavad klientidel liitumisühenduse ehitamisel aega võita Eleringi poolt korraldatud hanked standardsete 110 kV alajaama lahtrite seadmete ostmiseks ja paigaldamiseks, mille liitumisprotsessis kasutamise võimaldamiseks tegime liitumislepingu tüüptekstis muudatuse.

Teise suure muutusena toome välja segapaigaldise mõiste kasutuselevõtmise ning selle liitumise täpse regulatsiooni sätestamise. Segapaigaldis on elektrienergia tarbimiseks ja tootmiseks ette nähtud elektripaigaldis, mille puhul on liitumistingimustes toodud tingimuste täitmise ja nõuetekohasuse kontrollimine piiriks kliendi ja põhivõrguettevõtja vaheline liitumispunkt. Liitumistingimustes on ära toodud nõuded segapaigaldise juhtimissüsteemi rajamiseks nii, et Eleringi juhtimiskeskusel oleks võimalik segapaigaldise koosseisus olevat tootmismoodulit juhtida eraldiseisvana sellega seotud tarbimisest. Samuti määratlesime liitumistingimustes, et segapaigaldise tootmismoodul peab vastama tema liitumise hetkel kehtinud võrgueeskirja nõuetele ning enne 2003. aastat ühendatud elektrijaamadel liitumisprotsessi käigus ei ole vaja tõendada vastavust võrgueeskirjale ega teostada katseid, esitada elektriosa projekti kogu ulatuses, vaid ainult muudetavas või ümberehitatavas osas ning edastada juhtimiskeskusesse liitumispunkti bruto tootmise (ilma tarbimise mõju arvestamata) asemel vaid uute, lisatud elektritarbijate kohta mõõtmine.

Täiesti uena on klientidel võimalik sõlmida liitumisleping nii, et selles ei ole fikseeritud tootmismooduli marki ja mudelit vaid lepatakse kokku maksimaalses tootmissuunalises näivvõimsuses ning paigaldatava tootmismooduli poolt liitumispunktis garanteeritav aktiiv- ja reaktiivvõimekus. Seetõttu ei ole vaja liitumistaotluse esitamisel Eleringile edastada tootmismooduli kõikide eri tüüpi üksuste kohta andmelehti, marki ja mudelit, vaid nende esitamise kohustus lisati tootmismooduli sünkroniseerimise eelse tehnilise projekti mahtu.

Uutes liitumistingimustes oleme muutnud ka liitumistooteid. Kui senini diferentseerisime liitumisprotsesse ning seetõttu ka menetlus- ja toimingutasusid vastavalt liitumispunktis soovitud tarbimis- või tootmissuunalisele võimsusele, siis uutes tingimustes eristame protsesse vastavalt liitumismenetluse käigus läbiviidavatele toimingutele – kas liitumisega kaasneb tootmismooduli nõuetekohasuse hindamine või mitte. Uued liitumistooted ning neile kohalduvad menetlus- ja toimingutasud on:

- tootmismooduli või segapaigaldiste põhivõrguga ühendamine või nende tootmis- ja/või tarbimistingimuste muutmine, mille puhul on menetlustasu 2000 eurot ning toimingutasu 10 200 eurot;
- Tarbija või jaotusvõrguettevõtja liitumine uues liitumispunktis või jaotusvõrguettevõtja olemasolevas liitumispunktis tarbimis- ja/või tootmistingimuste muutmine või tarbija olemasolevas liitumispunktis tarbimistingimuste muutmine, mille puhul on menetlustasu 1600 eurot ning toimingutasu 3300 eurot.

Samuti muutub oluliselt jaotusvõrkudega liidetavate tootmismoodulite kooskõlastamise kord. Kehtivate liitumistingimuste kohaselt tuleb kooskõlastusprotsess ning kogu tootmismoodulit puudutav tehniline dokumentatsioon esitada jaotusvõrguettevõtjal, kuid uutes liitumistingimustes lasub selline kohustus B-, C- ja D-tüüpi tootmismoodulitel omanikel. Jaotusvõrguettevõtja ainsaks tegevuseks jääb enne lõpliku käiduteate väljastamist kohustus kontrollida põhivõrguettevõtjalt, kas tootja on omapoolsed kohustused põhivõrguettevõtja ees täitnud.

Järgnevalt on ära toodud ülevaade liitumistingimuste väiksematest muudatustest:

- Kasutame tootmismoodulite osas nõuete kohaldamisel RfG kohast klassifikatsiooni, mis jagab tootmismoodulid A-, B-, C- ja D-tüüpi tootmismooduliteks.
- Tootmismoodulite ühendamisel on protsessinõuded viidud vastavusse RfG-st tuleneva regulatsiooniga ning liitumistingimustes on toodud välja põhivõrguettevõtja poolsed tingimused pingestamisteate, ajutise käiduteate ja lõpliku käiduteate väljastamiseks.
- RFG tingimustest tulenevalt on tootmismooduli võrgueeskirja nõuetekohasuse tõendamise ajaperiood pikenenud ühelt aastalt kahe aastani. Samas on oluline tähele panna, et uutes liitumistingimustes lõppeb võrgueeskirja nõuetekohasuse tõendamise protsess ning võrguettevõtja poolt väljastatakse alaline käiduteade pärast tootmismooduli PSS/E ning vajadusel PSCAD mudelite verifitseerimist ja Eleringi poolt heakskiitmist ning alalise võrgulepingu sõlmimist.
- Vähendasime ja täpsustasime elektriosa projektiga kliendilt küsitavate andmete hulka. Samuti ei ole kliendil kohustust esitada elektriosa projekti kuus kuud enne soovivat võrguühenduse pingestamist või tootmismooduli sünkroniseerimist. Uute liitumistingimuste kohaselt tuleb elektriosa projekt esitada kooskõlastamiseks 50 päeva enne soovivat pingestamist või sünkroniseerimist, kuid selle täiendamise vajadusel jääb pingestamise või sünkroniseerimise soovitud aja edasi lükkumise risk kliendile.
- Liitumistaotlusega koos ei ole enam vaja esitada ajakava, elektripaigaldise ühejoone skeemi ja jaotusvõrguettevõtjatel varem võrku sünkroniseeritud tootmismoodulite nimekirja. Samuti ei ole tarbijatel ning jaotusvõrguettevõtjatel vaja enam koos liitumistaotlusega esitada eelmise võrgueeskirjaga nõutud lisasid:
  - a. planeeringuotsust või projekteerimistingimusi;
  - b. keskkonnamõju hindamise otsust.

- Tootjatel tuleb erinevalt varasemast esitada koos liitumistaotlusega dokumendid, mis kinnitavad, et turuosalisel, kes soovib liituda võrguga, on õiguslik alus kasutada kinnistut, veekogu või ehitist, millele võrguühendust soovitakse.
- Uutes liitumistingimustes kehtib lihtsustus liitumistaotluse lisade ning elektriosa projekti materjalide esitamisel. Kliendid võivad jätta esitamata kõik liitumistaotluse lisad ning elektriosa projekti materjalid, mis kliendil on juba eelmise liitumisprotsessi käigus esitatud, kui juba varasemalt esitatud andmetes muudatusi ei ole ning klient viitab taotlusele või kirjale, mille käigus on andmed varasemalt Eleringile saadetud.